

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.4.30.
COM(2020) 200 final

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA

**a Portugáliának, Spanyolországnak, Olaszországnak és Ausztriának szóló
segítségnyújtás céljából az Európai Unió Szolidaritási Alapjának igénybevételéről**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Ez a határozat a 2012/2002/EK tanácsi rendelettel (a továbbiakban: a rendelet) összhangban az Európai Unió Szolidaritási Alapjának (EUSZA) 278 993 814 EUR összegű igénybevételét fedezi, azzal a céllal, hogy támogatást nyújtsanak Portugália, Spanyolország, Olaszország és Ausztria részére az ezen országokban 2019 folyamán bekövetkezett katasztrófák miatt. A javaslatot kísérő 4/2020. számú költségvetés-módosítási tervezetben¹ a Bizottság javasolja a szükséges kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok beállítását a 2020. évi általános költségvetésbe.

2.1. Portugália – a Lorenzo hurrikán az Azori-szigeteken 2019 októberében

A Lorenzo hurrikán az Atlanti-óceán legkeletibb részén és Európához legközelebb kialakult valaha regisztrált trópusi ciklon volt. Szeptember végén trópusi hullámból 5-ös erősségű hurrikánná fejlődött. Az északkeletre tartó Lorenzo hurrikán 2019. október 2-án áthaladt az Azori-szigeteken, és súlyos károkat okozott a köz- és magáninfrastruktúrákban, valamint hatással volt az emberek, a vállalkozások és az intézmények mindennapi életére.

- (1) Portugália 2019. november 8-án – a 2019. október 2-án észlelt első károkat követő 12 hetes határidőn belül – az EUSZA-ból nyújtandó pénzügyi támogatást kérelmezett. A kérelem egyetlen NUTS 2 szintű régióra (Região Autónoma dos Açores, Azori-szigetek autonóm régió) vonatkozik, és a rendelet 2. cikkének (3) bekezdése szerint „regionális katasztrófaként” nyújtották be.
- (2) A katasztrófa természeti eredetű, így az EUSZA alkalmazási területének hatálya alá tartozik.
- (3) A portugál hatóságok a katasztrófa okozta teljes közvetlen kárt 328,5 millió EUR-ra becsülik. A kérelmet a rendelet 2. cikkének (3) bekezdésében foglalt „regionális katasztrófára” vonatkozó kritériumok alapján nyújtották be. Az említett rendelkezés értelmében a „regionális katasztrófa” bármely olyan természeti katasztrófa, amely egy támogatható állam NUTS 2 szintű régiójában olyan közvetlen kárt eredményez, amelynek értéke meghaladja az adott régió GDP-jének 1,5 %-át. A legkülső régiók – köztük az Azori-szigetek – esetében a küszöbérték a regionális GDP 1 %-a. A bejelentett közvetlen kár a régió GDP-jének 8,4 %-át teszi ki (3 927 millió EUR a 2016. évi adatok alapján), és így meghaladja az 1 %-os küszöbértéket. A Portugália által benyújtott kérelem ezért jogosult az EUSZA-ból való támogatásra.
- (4) Az alapból nyújtandó pénzügyi hozzájárulási összeg kiszámításának alapját a teljes közvetlen kár képezi. A pénzügyi hozzájárulás csak a rendelet 3. cikkében meghatározott, elengedhetetlen veszélyhelyzeti és helyreállítási intézkedésekre fordítható.
- (5) Kérelmében Portugália kérte a rendelet 4a. cikkében foglaltak szerinti előleg kifizetését. A Bizottság 2019. december 11-én elfogadta a C(2019) 9067 végrehajtási határozatot, amelyben 10 %-os előleget ítél meg 821 270 EUR összegben az alapból nyújtandó várható pénzügyi hozzájárulásra vonatkozóan. Ezt az összeget ezt követően teljes egészében kifizették Portugália részére.

¹ COM(2020) 190, 2020.4.30.

- (6) Kérelmükben a portugál hatóságok részletesen ismertetik a katasztrófa jellegét és hatását. Az azori-szigeteki regionális polgári védelmi és tűzoltószolgálat szeptember 26-tól készült a hurrikán áthaladására. A legnagyobb károk ezt követően a szélnek és a hullámoknak különösen kitett területeken, legfőképpen a kikötőkben keletkeztek. A víz-, energia- és kommunikációs hálózatokban is zavar támadt. Kár érte az utakat, a repülőtereket, az iskolákat, a kórházakat, valamint egyéb nyilvános létesítményeket. Ennek következtében a magánszemélyek, a vállalkozások, a halászat és a mezőgazdaság, valamint a turizmus veszteségeket szenvedett el. A part menti védelmi infrastruktúra súlyos károsodása miatt a lakosság nagyobb kockázatoknak volt kitéve.
- (7) Portugália a rendelet 3. cikkének (2) bekezdése szerinti veszélyhelyzeti és helyreállítási intézkedések elszámolható költségeit 279,3 millió EUR-ra becsülte és intézkedéstípusokra bontotta. Az elszámolható költségek legnagyobb részét (közel 270 millió EUR) a közlekedési infrastruktúra – különösen a kikötők – helyreállításának költségei teszik ki.
- (8) A portugál hatóságok közölték, hogy jelenleg nem állnak rendelkezésre adatok az elszámolható költségek biztosítási fedezetéről.
- (9) Az érintett régió az európai strukturális és beruházási alapok (2014–2020) besorolása szerint „kevésbé fejlett régió”. A portugál hatóságok jelezték a Bizottságnak, hogy a helyreállítási intézkedésekhez nem szándékoznak forrásokat átcsoportosítani az európai strukturális és beruházási alapok programjaiból.
- (10) A katasztrófakockázat-megelőzésre és -kezelésre vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtása tekintetében jelenleg nincs folyamatban kötelezettségszegési eljárás az országgal szemben. A portugál kérelem röviden ismerteti, hogy az Azori-szigeteken a tengerparti övezet kezeléséhez és a tengerparti övezet védelmét célzó beavatkozások meghatározásához az európai tengerparti övezet integrált kezelésére irányuló stratégia általános elveinek és lehetőségeinek meghatározásáról szóló 2002/413/EK európai parlamenti és tanácsi ajánlás szolgál irányadó alapként. Folyamatban van az árvíz-kockázatok értékeléséről és kezeléséről szóló 2007/60/EK irányelv végrehajtása.

2.2. Spanyolország – áradások Valencia, Murcia, Kasztília-La Mancha és Andalúzia régióban 2019 szeptemberében

2019. szeptember 9-től az Ibériai-félsziget délkeleti részén „magassági hidegcseppnek” (Depresión Aislada en Niveles Altos, DANA) nevezett ritka meteorológiai jelenség volt tapasztalható. Az áradásokhoz vezető súlyos esőzések jellemezte jelenség szeptember 12. és 16. között érte el tetőpontját, és nagyon súlyosan érintette Valencia, Murcia, Kasztília-La Mancha és Andalúzia régió nagy területeit.

- (1) Spanyolország 2019. november 28-án – a 2019. szeptember 9-én észlelt első károkat követő 12 hetes határidőn belül – az EUSZA-ból nyújtandó pénzügyi támogatást kérelmezett. A kérelem Spanyolország NUTS 2 szintű régiói közül négyre vonatkozik (Valenciai körzet, Murcia régió, Kasztília-La Mancha és Andalúzia), és a kérelmet a rendelet 2. cikkének (3) bekezdése értelmében „regionális katasztrófaként” nyújtották be. A Bizottság megkeresése nyomán 2019. december 18-án és 2020. január 29-én kiegészítő információkat nyújtottak be a kérelem kiegészítése érdekében.
- (2) A katasztrófa természeti eredetű, így az EUSZA alkalmazási területének hatálya alá tartozik.

- (3) A spanyol hatóságok a katasztrófa okozta teljes közvetlen kárt 2 269,7 millió EUR-ra becsülik. A kérelmet a rendelet 2. cikkének (3) bekezdésében foglalt „regionális katasztrófára” vonatkozó kritériumok alapján nyújtották be. Az említett rendelkezés értelmében a „regionális katasztrófa” bármely olyan természeti katasztrófa, amely egy támogatható állam NUTS 2 szintű régiójában olyan közvetlen kárt eredményez, amelynek értéke meghaladja az adott régió GDP-jének 1,5 %-át. Mivel a katasztrófa több régiót érint, az egyes régiók kárányával súlyozott átlagos GDP-t kell alkalmazni. Ennek megfelelően a Spanyolország által bejelentett kár a súlyozott regionális GDP 2,65 %-át teszi ki.
- (4) Az alapból nyújtandó pénzügyi hozzájárulási összeg kiszámításának alapját a teljes közvetlen kár képezi. A pénzügyi hozzájárulás csak a rendelet 3. cikkében meghatározott, elengedhetetlen veszélyhelyzeti és helyreállítási intézkedésekre fordítható.
- (5) Kérelmében Spanyolország kérte a rendelet 4a. cikkében foglaltak szerinti előleg kifizetését. A Bizottság 2020. február 13-án elfogadta a C(2020) 905 végrehajtási határozatot, amelyben 10 %-os előleget ítelt meg 5 674 336 EUR összegben az alapból nyújtandó várható pénzügyi hozzájárulásra vonatkozóan. Ezt az összeget ezt követően teljes egészében kifizették Spanyolország részére.
- (6) Kérelmükben a spanyol hatóságok részletesen ismertették a katasztrófa jellegét és hatását. A rendkívüli csapadékmennyiség meghaladta az elmúlt 140 év rekordjait, és súlyos áradásokhoz vezetett, amelyek 8 ember életét követelték. Több ezer lakost kellett otthonukból evakuálni és sürgősségi szálláshelyen elhelyezni. A magassági hidegcsepp súlyosan érintette az érintett területek lakosságának életkörülményeit, és jelentős fizikai károkat okozott a magán- és közlekedési létesítményekben. A közúti, vasúti és repülőtéri infrastruktúra megrongálódott, és a szolgáltatásokat fel kellett függeszteni. Az erózió károkat okozott a vízhálózatokban, a védelmi infrastruktúrában és a környezetben. A strandok szintén erodálódtak, a tengerpart menti infrastruktúra pedig megrongálódott.
- (7) Spanyolország a rendelet 3. cikkének (2) bekezdése szerinti veszélyhelyzeti és helyreállítási intézkedések elszámolható költségeit 650,6 millió EUR-ra becsülte és intézkedéstípusokra bontotta. Az elszámolható költségek legnagyobb része (több mint 385 millió EUR) a takarítási munkálatokhoz kapcsolódik. A második legnagyobb részt az infrastruktúra helyreállítási költségei teszik ki, több mint 247 millió EUR összegben.
- (8) Spanyolország kérésére a Kopernikusz műholdas felvételeket nyújtott a válaszintézkedések alátámasztására.
- (9) A spanyol hatóságok megerősítették, hogy az elszámolható költségnek nincs biztosítási fedezete.
- (10) Valencia körzet az európai strukturális és beruházási alapok (2014–2020) besorolása szerinti „fejlettebb régió”, a másik három régió pedig úgynevezett átmeneti régió. A spanyol hatóságok jelezték a Bizottságnak, hogy a helyreállítási intézkedésekhez nem szándékoznak forrásokat átcsoportosítani az európai strukturális és beruházási alapok programjaiból.
- (11) A katasztrófakockázat-megelőzésre és -kezelésre vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtása tekintetében Spanyolország arról tájékoztatott, hogy az uniós árvízvédelmi irányelvet átültette a spanyol jogba, és most fejezte be az első szakaszt a kockázatértékeléssel és a kockázati térképek létrehozásával. Az eredményeket a

második szakaszban értékelték. Az értékelés eredményeit a polgári védelmi nemzeti tanács jóváhagyta. Az új tervek 2022 decemberében várhatók. Ezen túlmenően polgári védelmi terveket dolgoztak ki az árvíz kockázat ellen, mind állami szinten, mind az autonóm közösségekben.

2.3. Olaszország – szélsőséges időjárási események 2019 őszén

2019. október végén és novemberben Olaszország területének nagy részét északról dél felé számos, egymáshoz kapcsolódó szélsőséges időjárási esemény sújtotta, amelyek az áradások és földcsuszamlások miatt súlyos károkat okoztak. Az események a velencei árvíz során érték el tetőpontjukat.

- (1) Olaszország 2020. január 10-én – a 2019. október 20-án észlelt első károkat követő 12 hetes határidőn belül – az EUSZA-ból nyújtandó pénzügyi hozzájárulást kérelmezett.
- (2) A katasztrófa természeti eredetű, és az EUSZA alkalmazási területének hatálya alá tartozik.
- (3) A kérelmet a rendelet 2. cikkének (2) bekezdésében foglalt „jelentős természeti katasztrófára” vonatkozó kritériumok alapján terjesztették elő. Az olasz hatóságok a katasztrófa okozta teljes közvetlen kárt 5 619,878 millió EUR-ra becsülik (aktualizált összeg). Ez az összeg az EUSZA igénybevételére Olaszország esetében alkalmazandó küszöbérték több mint 157 %-át teszi ki (a kár összege 2011-es árakon meghaladja a 3 milliárd EUR-t). Olaszország kérelme ezért jogosult az EUSZA-ból nyújtandó hozzájárulásra.
- (4) Olaszország nem kérte előleg kifizetését.
- (5) Kérelmükben az olasz hatóságok részletesen ismertetik a szélsőséges időjárási események által okozott pusztítás jellegét és nagyságrendjét. A katasztrófa Olaszország területét a helyszíntől függően eltérő intenzitással sújtotta, és eltérő hatással volt a lakosságra, a gazdaságra és a környezetre. Összesen 17 régió szenvedett kárt, a leginkább érintett Veneto, Piemont, Liguria, Szicília és Emilia-Romagna volt. Veneto egyedül – és a súlyos áradások miatt Velence városa – a teljes kár közel egyharmadát (1,8 milliárd EUR) szenvedte el. Abruzzo, Basilicata, Calabria, Campania, Friuli-Venezia Giulia, Lazio, Apulia, Toszkána és Bolzano/Bozen autonóm megye kisebb mértékben szenvedett kárt. A legkevésbé érintett Marche, Valle d'Aosta és Trento autonóm megye volt.

A katasztrófa a földcsuszamlások és kidőlt fák révén jelentős fennakadásokat okozott különösen az állami, regionális, megyei és települési szintű úthálózatban, és számos elszigetelt hegyvidéki és part menti önkormányzatot vágott el a külvilágtól. A legtöbb régiót vízvezetési zavarok, lejtő- és földcsuszamlások, valamint árvizek sújtották. Az iskolák és egyéb közszolgáltatások működtetése megszakadt. A 200 km/h sebességig terjedő széllesek jelentős károkat okoztak az erdőkben (mintegy 8,5 millió köbméter faanyag), és súlyos következményekkel jártak a faiparban és a turizmusban. Különösen Venetóban mintegy 130 Natura 2000 védett terület szenvedett károkat több mint 414 000 hektárnyi földterületen. A jelentések szerint a víz szinte valamennyi régióban köz- és magánépületeket árasztott el. A mezőgazdaságban jelentős veszteségek következtek be, amelyek közvetlen károkat okoztak a mezőgazdasági struktúrákban (üvegházak, gépek). A szennyvíztisztítótelepek működése leállt. A villamosenergia- és gázhálózatok működése megszakadt.

Venetóban az áradások hatalmas károkat okoztak a köz- és magántulajdonban lévő ingatlanokban, a kereskedelmi és gazdasági, az ipari és a szolgáltatási tevékenységekben. Az áradások 187 cm-es tengerszint feletti magasságon tetőztek, és Velence városának több mint 85 %-át elöntötték. Az „*aqua alta*” hullámok jelentős károkat okoztak Velence történelmi központjának művészeti és kulturális örökségében, valamint a lagúna főbb szigetein található számtalan értékben, többek között műtárgyakban, továbbá olyan dokumentumokban, mint például könyvek, kéziratok, valamint az archívumokban. A mintegy 75 elöntött történelmi templomban szerkezeti károk keletkeztek, ami a berendezéseket és a hatalmas archívumot is érintette. Ezenfelül Velence vízi közlekedési rendszerében is kár ért számos kirakodóstruktúrát, kompot és motorcsónakot. Az elektromos és elektronikai berendezések is megsérültek.

Piemontban a katasztrófa több mint 800 települést érintett. Liguriában áradásokhoz, talajsüllyedési folyamatokhoz és földcsuszamlásokhoz vezetett, ami különösen az útrendszert károsította. Szicíliában súlyos következményekkel járt a szolgáltatásnyújtás tekintetében, és gazdasági veszteségeket okozott a mezőgazdaság és a termelés megszakadása miatt. Emilia-Romagnában a folyóhálózat áradása parterózióhoz, árvizekhez, valamint az árkok és csatornák túlfolyásához vezetett, ami következképpen a lakóterületeket, a termelést, a folyópartok védelmét és a hidraulikus létesítményeket is károsította. A viharok továbbá jelentős károkat okoztak a partvédelmi létesítményekben is, mivel szinte teljesen lerombolták a partokat védő mesterséges dűnéket. A dombos és hegyvidéki területeken földérózió és földcsuszamlások következtek be, amelyek komoly károkat okoztak az úthálózatban.

- (6) A Bizottság elemzése szerint a kérelem tárgyát képező időszakban az időjárási események meteorológiai és hidrológiai szempontból egyetlen eseménynek tekinthetők. Továbbá az olasz hatóságok által bejelentett kár földrajzi kiterjedése és nagyságrendje valószínűnek tűnik.
- (7) Olaszország a rendelet 3. cikkének (2) bekezdése szerinti veszélyhelyzeti és helyreállítási intézkedések elszámolható költségeit 1 110,1 millió EUR-ra becsülte és intézkedéstípusokra bontotta. Az elszámolható költségek legnagyobb része (több mint 479 millió EUR) a védelmi infrastruktúra helyreállításával és a kulturális örökség védelmével kapcsolatos kiadásokat érinti. A második legnagyobb részt az alapvető infrastruktúra helyreállításának költségei teszik ki (465 millió EUR).
- (8) Az olasz hatóságok megerősítették, hogy az elszámolható költségeknek nincs biztosítási fedezete.
- (9) A 17 érintett régió közül öt (Basilicata, Calabria, Campania, Apulia és Szicília) az esb-alapok (2014–2020) szerinti „kevésbé fejlett régióknak”, Abruzzo „átmeneti régióknak”, a többi pedig „fejlettebb régióknak” minősül. Az olasz hatóságok nem jelezték a Bizottságnak, hogy az esb-alapok programjaiból forrásokat szándékoznak átcsoportosítani helyreállítási intézkedésekre.
- (10) Olaszország nem kérelmezte az uniós polgári védelmi mechanizmus aktiválását, de a közös veszélyhelyzeti kommunikációs és tájékoztatási rendszeren (CECIS) keresztül tájékoztatta az Európai Veszélyhelyzet-reagálási Központot (ERCC).
- (11) A katasztrófakockázat-megelőzésre és -kezelésre vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtása tekintetében jelenleg nincs folyamatban kötelezettségmegszegési eljárás az országgal szemben.

2.4. Ausztria – szélsőséges időjárási események 2019 őszén

2019. november 11. és 23. között Ausztria délnyugati részét súlyos áradások érték, különösen Karintiában és Kelet-Tirolban. Az eseményeket ugyanazok az időjárási körülmények váltották ki, amelyek jelentős katasztrófához vezettek Olaszországban. A szélsőséges időjárás jelentős károkat okozott az alapvető közinfrastruktúra, a magánlakások, a vállalkozások és az erdőterületek tekintetében. Az események nagyon hasonlóak voltak az egy évvel korábbiakhoz, bár kevesebb kárt okoztak.

- (1) Ausztria 2020. január 29-én – a 2019. november 11-én észlelt első károkat követő 12 hetes határidőn belül – az EUSZA-ból nyújtandó hozzájárulást kérelmezett. Ausztria 2020. március 9-én saját kezdeményezésére aktualizált információkat nyújtott be, amelyek az érintett régiókra vonatkozóan kissé magasabb kárbecslést tartalmaztak.
- (2) A katasztrófa természeti eredetű, és az EUSZA alkalmazási területének hatálya alá tartozik.
- (3) Az osztrák hatóságok a katasztrófa okozta teljes közvetlen kárt 93,2 millió EUR-ra becsülik. Ez az összeg jóval kisebb az Ausztriára 2020-ban alkalmazandó 2 307,9 millió EUR összegű (vagyis Ausztria bruttó nemzeti jövedelmének 0,6 %-át kitevő), jelentős katasztrófára vonatkozó küszöbértéknél. Az összeg az ún. regionális katasztrófára vonatkozó küszöbértéknél, vagyis az érintett régiók kárárányával súlyozott regionális bruttó hazai termék 1,5 %-ánál is alacsonyabb. A rendelet feltételei szerint a katasztrófa sem „jelentős természeti katasztrófának”, sem „regionális természeti katasztrófának” nem minősül. Mivel azonban a katasztrófát ugyanazok az időjárási körülmények okozták, mint az olaszországi jelentős katasztrófát, az osztrák hatóságok kérelmüket a rendelet 2. cikkének (4) bekezdésében meghatározott „szomszédos támogatható állam”-ra vonatkozó rendelkezés értelmében nyújtották be, amely szerint az EUSZA-ból támogatás nyújtható egy támogatható államban bekövetkezett olyan természeti katasztrófa esetében is, amely egy szomszédos támogatható államban is bekövetkezett jelentős természeti katasztrófa. Ez a feltétel teljesül.
- (4) Az osztrák hatóságok nem kérték előleg kifizetését.
- (5) Az osztrák hatóságok benyújtották a katasztrófa hatásának részletes leírását. A legnagyobb kár a legdélibb osztrák tartományban, Karintiában és a szomszédos kelet-tiroli tartományban következett be; mindkettő Olaszországgal határos alpesi terület. Salzburg tartomány és Stájerország tartomány kisebb kárt szenvedett. A súlyos esőzés számos vízfolyásnál áradást okozott, emiatt károk érték elsősorban a közlekedési infrastruktúrát, és utakat kell lezárni. Számos híd súlyosan megrongálódott. A problémákat tovább súlyosbította a szokatlan havazás és a lavinák, amelyek károkat okoztak az erdőterületeken. A vasúti összeköttetések megszakadtak, a víz lakásokat és középületeket öntött el, és egyes településeket átmenetileg elszakított a külvilágtól, valamint megszakadt a villamosenergia-ellátás.
- (6) Ausztria a rendelet 3. cikkének (2) bekezdése szerinti veszélyhelyzeti és helyreállítási intézkedések elszámolható költségeit 61,3 millió EUR-ra becsülte és intézkedéstípusokra bontotta. Az elszámolható költségek legnagyobb részét (több mint 40 millió EUR) a közlekedési hálózatot ért károk helyreállításának költségei teszik ki. A talajerozió elleni intézkedésekre fordított összeg mintegy 13 millió EUR.
- (7) Az osztrák hatóságok megerősítették, hogy az elszámolható költségnek nincs biztosítási fedezete.
- (8) Az érintett régiók az európai strukturális és beruházási alapok (2014–2020) szerinti „fejlettebb régióknak” minősülnek. Kérelmükben az osztrák hatóságok jelezték, hogy a véderdők újratelepítése érdekében forrásokat szándékoznak felhasználni az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap által finanszírozott osztrák vidékfejlesztési programból.
- (9) Ausztria nem kérelmezte az uniós polgári védelmi mechanizmus aktiválását.

- (10) A katasztrófakockázat-megelőzésre és -kezelésre vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtása tekintetében jelenleg nincs folyamatban kötelezettségszegési eljárás az országgal szemben.

2.5. Következtetés

A fenti indokok alapján Portugália, Spanyolország, Olaszország és Ausztria kérelme megfelel az EUSZA igénybevételéhez előírt rendeleti feltételeknek.

3. FINANSZÍROZÁS A 2020. ÉVI EUSZA-ALLOKÁCIÓKBÓL

A 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2013. december 2-i 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet² (a továbbiakban: a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet) és különösen annak 10. cikke – 2011. évi árakon – évi 500 000 000 EUR-s felső határig engedélyezi az Európai Unió Szolidaritási Alapjának igénybevételét. Az EUSZA igénybevételének módozatait az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemlről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. december 2-i intézményközi megállapodás³ (a továbbiakban: az intézményközi megállapodás) 11. pontja határozza meg.

Mivel az EUSZA létrehozásának meghatározó oka a szolidaritás, a Bizottság azt az álláspontot képviseli, hogy a támogatást progresszív alapon kell nyújtani. Ez azt jelenti, hogy – a korábbi gyakorlatnak megfelelően – az EUSZA igénybevételét kiváltó „jelentős természeti katasztrófa” küszöbértékét (azaz a 2011. évi árakon számított GNI 0,6 %-a, illetve 3 milliárd EUR közül az alacsonyabbik összeget) meghaladó kárreszre magasabb támogatási intenzitást kell alkalmazni, mint a küszöbérték alatti kárreszre. A jelentős katasztrófák esetén odaítélt támogatás meghatározásához eddig a küszöbérték alatt a teljes közvetlen kár 2,5 %-át, a küszöbérték feletti részre pedig a teljes közvetlen kár 6 %-át használták. A regionális katasztrófák és a „szomszédos országokra” vonatkozó rendelkezés alapján elfogadott katasztrófák esetében az arány 2,5 %.

A hozzájárulás nem haladhatja meg a támogatható intézkedések becsült összes költségét. A támogatást az EUSZA-ról szóló 2002–2003-as éves jelentésben meghatározott, és a Tanács és az Európai Parlament által elfogadott módszer alapján számítják ki.

A Portugália, Spanyolország, Olaszország és Ausztria által benyújtott kérelmek alapján az EUSZA-ból nyújtandó pénzügyi hozzájárulás a keletkezett teljes közvetlen kár becsült összértéke alapján a következő:

Tagállam	A katasztrófa minősítése	Teljes közvetlen kár (millió EUR)	Az alkalmazott „regionális katasztrófa” küszöbérték [A GDP 1,5 %-a/ A legkülső régiók GDP-jének 1 %-a] (millió EUR)	A „jelentős katasztrófa” küszöbértéke (millió EUR)	A küszöbérték alatti közvetlen kár 2,5 %-a (EUR)	A küszöbérték feletti közvetlen kár 6 %-a (EUR)	A javasolt támogatás teljes összege (EUR)	Kifizetett előlegek (EUR)
PORTUGÁLIA	Regionális (2. cikk, (3) bekezdés)	328,508	39,271	–	8 212 697	–	8 212 697	821 270

² HL L 347., 2013.12.20., 884. o.

³ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

SPANYOLO RSZÁG	<i>Regionális (2. cikk, (3) bekezdés)</i>	2 269,734	1 287,076	–	56 743 358	–	56 743 358	5 674 336
OLASZORSZ ÁG	<i>Jelentős (2. cikk, (2) bekezdés)</i>	5 619,878	–	3 585,278	89 631 943	122 076 039	211 707 982	–
AUSZTRIA	<i>Szomszédos (2. cikk, (4) bekezdés)</i>	93,191	–	–	2 329 777	–	2 329 777	–
ÖSSZESEN							278 993 814	

A többéves pénzügyi keretről szóló rendelet 10. cikkének (1) bekezdésével összhangban az EUSZA igénybevételére rendelkezésre álló teljes összeg 2020 elején 1 150 524 045 EUR volt: az 597 546 284 EUR összegű 2020. évi költségvetési juttatásnak, valamint a 2019. évi költségvetési juttatásból fel nem használt és 2020-ra átvitt 552 977 761 EUR-nak az összege.

2020 e szakaszában 1 001 137 474 EUR vehető igénybe, ugyanis az EUSZA igénybevételére 2020 elején rendelkezésre álló teljes összegből (1 150 524 045 EUR) vissza kell tartani 149 386 571 EUR-t, mivel a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet 10. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy az adott évi költségvetési juttatás 25 %-ának október 1-jén még rendelkezésre kell állnia.

Az EUSZA finanszírozásának összefoglaló táblázata	Összeg EUR
2020-ra átvitt 2019. évi költségvetési juttatás	552 977 761
2020. évi költségvetési juttatás	597 546 284

Rendelkezésre álló teljes összeg 2020 elején	1 150 524 045
Mínusz a 2020. évi költségvetési juttatás visszatartott 25 %-a	–149 386 571

Jelenleg rendelkezésre álló maximális összeg (2019.+2020. évi költségvetési juttatás)	1 001 137 474
A Portugália, Spanyolország, Olaszország és Ausztria részére nyújtandó javasolt támogatás teljes összege	–278 993 814

2020. október 1-jéig rendelkezésre álló fennmaradó összegek	722 143 660

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA

a Portugáliának, Spanyolországnak, Olaszországnak és Ausztriának szóló segítségnyújtás céljából az Európai Unió Szolidaritási Alapjának igénybevételéről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról szóló, 2002. november 11-i 2012/2002/EK tanácsi rendeletre⁴ és különösen annak 4. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. december 2-i intézményközi megállapodásra⁵ és különösen annak 11. pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az Európai Unió Szolidaritási Alapjának (a továbbiakban: az alap) célja, hogy az Unió gyors, hatékony és rugalmas módon legyen képes a veszélyhelyzetekre reagálni és kifejezni szolidaritását a katasztrófa sújtotta régiók lakosságával.
- (2) Az alap éves maximális összege (2011-es árakon számítva) az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet⁶ 10. cikkében meghatározottaknak megfelelően 500 000 000 EUR.
- (3) Portugália az azori-szigeteki szélsőséges időjárási események miatt 2019. november 8-án kérelmet nyújtott be az alap igénybevételére.
- (4) Spanyolország a Valencia, Murcia, Kasztília-La Mancha és Andalúzia régióban a súlyos esőzések okozta áradások miatt 2019. november 28-án kérelmet nyújtott be az alap igénybevételére.
- (5) Olaszország a 2019 őszen 17 régióban tapasztalt szélsőséges időjárási események miatt 2020. január 10-én kérelmet nyújtott be az alap igénybevételére.
- (6) Ausztria a 2019. novemberi szélsőséges időjárási események miatt 2020. január 29-én kérelmet nyújtott be az alap igénybevételére.
- (7) Portugália, Spanyolország, Olaszország és Ausztria kérelmei eleget tesznek az alaphoz nyújtandó pénzügyi hozzájárulás meghatározására vonatkozóan a 2012/2002/EK rendelet 4. cikkében megállapított követelményeknek.
- (8) Az alapot tehát a Portugália, Spanyolország, Olaszország és Ausztria részére nyújtandó pénzügyi hozzájárulás érdekében igénybe kell venni.

⁴ HL L 311., 2002.11.14., 3. o.

⁵ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

⁶ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.).

- (9) Az alap igénybevételéhez szükséges idő minimálisra csökkentése érdekében ez a határozat az elfogadásának napjától alkalmazandó,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Európai Unió 2020-as pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésének keretein belül az Európai Unió Szolidaritási Alapjából az alábbi összegek igénybevételére kerül sor kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok formájában:

- a) 8 212 697 EUR nyújtandó Portugália részére;
- b) 56 743 358 EUR nyújtandó Spanyolország részére;
- c) 211 707 982 EUR nyújtandó Olaszország részére;
- d) 2 329 777 EUR nyújtandó Ausztria részére.

2. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a határozatot ... [az elfogadás dátuma]^{***}-tól/-től kell alkalmazni.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*

^{**} A dátumot a Parlament illeszti be a határozatnak a Hivatalos Lapban való kihirdetését megelőzően.